

FOB 05.589

Opfordring til journalister om at gå i dialog med myndighed. Aktindsigt. Meroffentlighed

To journalister søgte en kommune om aktindsigt i samtlige rejser som den tidligere overborgmesters kone havde foretaget for offentlige midler.

FOB 05.589

Det gav ikke ombudsmanden anledning til bemærkninger at kommunen vurderede at journalisternes ønske om aktindsigt ikke opfyldte kravet om identifikation af sagen (sagerne) i offentlighedsloven.

Forvaltningsret 1124.1 -
115.1

På baggrund af betragtninger om at meroffentlighedsprincippet i offentlighedsloven bør udstrækkes særlig vidt over for repræsentanter for medierne, henstillede ombudsmanden til kommunen at genoptage sagen. Ombudsmanden opfordrede i den forbindelse de to journalister til at gå i dialog med kommunen.

(J.nr. 2004-3196-801).

To journalister, A og B, søgte Københavns Kommune om aktindsigt i samtlige rejser som tidligere overborgmester Jens Kramer Mikkelsens hustru havde foretaget for offentlige kroner.

Efter en nærmere gennemgang af identifikationskravet i offentlighedslovens § 4, stk. 3, sammenholdt med Københavns Kommunes oplysninger om muligheden for at finde frem til de ønskede dokumenter udtalte jeg i et brev af 28. april 2005 til A og B at det ikke kunne give mig anledning til bemærkninger at Københavns Kommune havde vurderet at deres begæring om aktindsigt ikke opfyldte identifikationskravet i offentlighedslovens § 4, stk. 3.

Jeg understregede imidlertid at meroffentlighedsprincippet bør udstrækkes særlig vidt over for repræsentanter for medierne, og jeg henstillede til Københavns Kommune at genoptage sagen med henblik på at vurdere om journalisterne ud fra de anførte betragtninger om meroffentlighed kunne få aktindsigt i i hvert fald nogle af de ønskede dokumenter. Jeg opfordrede i den forbindelse A og B til at gå i dialog med Københavns Kommune. Jeg skrev således herom:

“... ”

Meroffentlighed

Princippet om meroffentlighed fremgår af offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt. Bestemmelsen blev indsat for at understrege at offentlighedslovens regler ikke er til hinder for at myndighederne efter eget skøn giver oplysninger i videre omfang, herunder på anden måde eller i anden form end loven forpligter til (Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 211). Det blev endvidere af offentlighedsudvalget anset for ønskeligt at myndighederne ikke blot nøjes med at undersøge om en anmodning om aktindsigt kan afslås af formelle grunde eller med hjemmel i offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser, men at de me-

re frit overvejer om hemmeligholdelse i konkrete tilfælde overhovedet er påkrævet, jf. betænkning nr. 857/1978 om offentlighedslovens revision, s. 70.

Betænkningen fremhæver i øvrigt at meroffentlighedsprincippet bør udstrækkes særlig vidt over for repræsentanter for medierne (s. 129 ff). Dette fremgår endvidere af Justitsministeriets vejledning om offentlighedsloven fra 1986, jf. vejledningens pkt. 17, samt justitsministeriets forord til vejledningen.

En ordning hvorefter der ikke opstilles flere restriktioner for videregivelse og formidling af informationer end påkrævet af hensyn til tungtvejende samfundsmæssige hensyn, harmonerer desuden bedst med bestemmelsen i artikel 10 i den europæiske menneskerettighedskonvention.

Jeg henviser endvidere til sagerne trykt i Folketingets Ombudsmands beretning for 2001, s. 504, for 1998, s. 403, og for 1995, s. 244, om bl.a. meroffentlighed i relation til pressen.

Det følger endvidere af bestemmelsen om myndighedernes vejledningspligt i forvaltningslovens § 7, stk. 1, at det påhviler vedkommende forvaltningsmyndighed at vejlede publikum om hvilke oplysninger der i det enkelte tilfælde må tilvejebringes for at opfylde identifikationskravet. Se også pkt. 17 i Justitsministeriets vejledning fra 1986 om offentlighedsloven. En effektiv gennemførelse af vejledningspligten vil efter min opfattelse ofte forudsætte at den der ansøger om aktindsigt, indgår i en dialog med myndigheden om hvilke akter/oplysninger der nærmere ønskes indsigt i. Jeg henviser i den forbindelse bl.a. til den ovennævnte sag i Folketingets Ombudsmands beretning for 2003, s. 169.

Det fremgår af Københavns Kommunes udtalelse af 22. november 2004 til mig at kommunen har vurderet meroffentlighed. Kommunen har imidlertid henvist til at selv ikke en gennemgang af samtlige sager vedrørende tidligere overborgmester Jens Kramer Mikkelsens tjenesterejser vil give sikkerhed for en udtømmende besvarelse af Deres aktindsigtsbegæring, og at en sådan gennemgang vil være meget ressourcekrævende. Kommunen har på den baggrund også efter en vurdering af meroffentlighed afvist aktindsigt.

Ved vurderingen af om en journalist skal gives aktindsigt trods manglende identifikation af sagerne, kan der bl.a. tages hensyn til om det indebærer nævneværdige vanskeligheder eller væsentligt administrativt besvær at finde sagerne eller dokumenterne frem. I den forbindelse må jeg lægge Københavns Kommunes oplysninger til grund om at det vil kræve omfattende ressourcer at finde frem til de pågældende dokumenter.

Kommunen skrev i udtalelsen til mig bl.a. at det ikke er muligt ved en elektronisk søgning at fremfinde samtlige sager om tjenesterejser, og at en besvarelse af Deres aktindsigtsanmodning derfor vil indebære at et meget omfattende antal sager skal gennemses manuelt for at finde de sager der vedrører de pågældende tjenesterejser.

Jeg forstår herefter forholdet således at det ved hjælp af en søgning i kommunens elektroniske journalsystem vil være muligt - uden væsentligt administrativt besvær - at finde frem til *i hvert fald nogle* af de dokumenter som De har søgt om aktindsigt i.

Jeg har gjort Københavns Kommune bekendt med min opfattelse og har henstillet til kommunen at genoptage sagen med henblik på at vurdere om De ud fra disse betragtninger om meroffentlighed kan få aktindsigt i i hvert fald nogle af de omtalte dokumenter. Jeg opfordrer Dem i den forbindelse til at gå i dialog med Københavns Kommune omkring bl.a. kommunens søgemuligheder, og således at De kan konkretisere Deres ønske om aktindsigt, jf. ovenfor med omtale af forvaltningslovens § 7, stk. 1.

Jeg beder Dem afvente kommunens afgørelse før De tager stilling til om der er grundlag for at klage til mig på ny.

Jeg foretager mig på den baggrund ikke mere i sagen.”

Københavns Kommune meddelte mig efterfølgende at kommunen i et brev til A og B havde bedt disse om at konkretisere ønsket om aktindsigt.

Jeg meddelte Københavns Kommune at jeg på den baggrund ikke foretog mig mere i sagen.

NOTER: (*) FOB 1995, s. 244, FOB 1998, s. 403, FOB 2001, s. 504, og FOB 2003, s. 169.